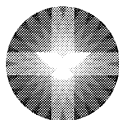

protestantse
diaconie
Je staat er niet alleen voor!

**Diaconie van de Protestantse Gemeente
te Amsterdam**

**Rapport inzake de
jaarrekening 2013**

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: De Diaconie van de Protestantse Gemeente te Amsterdam

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de diaconie is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met voor deze situatie passende grondslagen voor financiële verslaggeving zoals toegelicht in de jaarrekening. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de diaconie. Een controle omvat tevens

het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de diaconie gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Diaconie van de Protestantse Gemeente te Amsterdam per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de voor deze situatie passende grondslagen voor financiële verslaggeving zoals toegelicht in de jaarrekening.

Hoofddorp, 23 april 2014

Actan accountants & adviseurs B.V.,
namens deze,

w.g.

N.C. Verloop

Registeraccountant

Diaconie van de Protestantse Gemeente te Amsterdam

Financiële positie

	2013	2012	2011	2010
<i>(in duizenden euro's)</i>				
Beschikbaar op lange termijn				
Eigen vermogen	18600	18.255	17.815	17.770
Bestemmingsreserve	319	22	26	29
	18.919	18.277	17.841	17.799
Schulden op lange termijn				
Schulden op lange termijn	0	0	0	24
Voorzieningen	524	350	403	433
	524	350	403	457
Saldo beschikbaar op lange termijn	19.443	18.627	18.244	18.256
Vastgelegd op lange termijn				
Panden	1.524	946	997	970
Beleggingen	10.330	9.855	9.706	15.844
Saldo vastgelegd op lange termijn	11.854	10.801	10.703	16.814
Financieringsoverschot	7.589	7.826	7.541	1.442

Vluchtkerk. Het eerste half jaar van 2013 stond vooral in het teken van de Vluchtkerk. Begonnen in december 2012 als een spontaan initiatief van activisten, krakers en jongeren uit diverse kerken, kreeg de diaconie al snel een rol in het kader van beheer en veiligheid. Uiteindelijk is de diaconie bijna zes maanden verantwoordelijk geweest voor facilitering van de opvang van meer dan 100 vluchtelingen. We kregen hierin ruim support van het bestuur, college en een brede achterban van zowel kerken als andere maatschappelijke organisaties. De relatie met de gemeentelijke overheid stond in eerste instantie onder druk, maar verbeterde allengs. In de media hebben we een bescheiden maar duidelijk profiel gekregen als een partij op wie je kunt rekenen bij dergelijke humanitaire acties. Overigens kon ook de politieke actie niet ontbreken in dit programma en zijn we deel geweest van diverse manifestaties en protesten, landelijk en stedelijk. Uiteindelijk zijn de totale kosten voor de Diaconie, mede dankzij een intensieve ‘crowdfunding’ van de vrijwilligers, en vele giften uit onze achterban (van PKN tot diverse vermogensfondsen) beperkt gebleven tot € 45.000,-. Door de actie is enige beweging gekomen in het landelijke politieke debat. In Amsterdam resulteerde dat zelfs in een nieuw plan van aanpak voor migranten en vluchtelingen. Ten slotte leverde de Vluchtkerk ons vele nieuwe contacten op met een grote groep actieve vrijwilligers. Hun engagement en manier van omgaan met de groep vluchtelingen was erg inspirerend.

Wereldhuis. Ondertussen gingen ook de reguliere activiteiten en hulp aan ongedocumenteerden via het Wereldhuis gewoon door. Het is nu het zesde jaar sinds de oprichting van het Wereldhuis. De insteek in die periode was en is vooral die van ‘empowerment’, het ondersteunen van eigen initiatieven van migranten, informatie over de positie van ongedocumenteerden en hun rechten en plichten en de verstrekking van kortlopende individuele noodhulp. Jammer genoeg loopt in de afgelopen jaren de externe financiering, met name via vermogensfondsen terug, zonder dat we kans zien dit op te vangen door andere geldstromen. Het is de uitdaging voor de komende jaren om een breder draagvlak te vinden/creëren voor de activiteiten van het Wereldhuis en om via vriendenwerving nieuwe financieringsbronnen aan te boren.

Recht in Zicht. Jaarlijks worden in Nederland naar schatting enkele duizenden mensen, met name jonge vrouwen, het slachtoffer van mensenhandel. Het project ‘Recht in zicht’ ondersteunt deze mensen in hun vaak moeilijke juridische procedure. Een (geschoolde) vrijwilliger wordt gekoppeld aan een cliënt en gaat mee naar instanties, ambassades enz. Het project draait nu een jaar en er zijn 35 cliënten juridisch ondersteund; er zijn 19 vrijwilligers actief (meest rechtenstudenten of HBO-ers). Tien cliënten kregen hun verblijfsvergunning. In dit project wordt samengewerkt met De Regenbooggroep. Het project loopt in de huidige vorm nog tot 2015.

Burennetwerk. Het Burennetwerk bouwt gestaag voort aan het ‘goede burens’ netwerk in de stad. Eind 2013 waren er meer dan 500 goede burens. Per maand worden er gemiddeld 50 ‘matches’ gemaakt tussen een goede buur en een hulpvrager. Een belangrijke rol is weggelegd voor de coördinatoren in wijken en buurten. Zij checken hoe de contacten zijn verlopen en vormen een soort ‘achterwacht’. Een ontwikkeling die zich voordoet is de toenemende ‘concurrentie’ door diverse andere aanbieders op het gebied van burenhulp; klusjesdiensten en digitale loketten. In bepaalde stadsdelen wordt hierdoor gekozen voor andere organisaties. Onze strategie hierin is dat we blijven werken aan de kwaliteit van onze dienstverlening. Dat doen we door de persoonlijke benadering, via onze eigen helpdesk en de coördinatoren in de wijken. Hoewel er dus sprake is van groei, dient, vanwege externe ontwikkelingen, de voorgenomen verzelfstandiging van het Burennetwerk naar achteren geschoven te worden (voorlopig naar eind 2015). Het Burennetwerk heeft namens de Coalitie Erbij Amsterdam tijdens de Week tegen Eenzaamheid 2013 een campagne gevoerd voor ‘de Goede Buur’, met spotjes op AT5 en de verspreiding van 20.000 Goede Buurkaarten door heel Amsterdam.

Straatpastoraat. Het Straatpastoraat is er voor mensen die bekend zijn met het leven op straat. Het project komt steeds weer met aansprekende innoverende activiteiten voor deze doelgroep. In 2013 werd het tienjarig jubileum feestelijk gevierd op het Beursplein. Het daklozenkoor de Straatklinkers kreeg het eerste exemplaar aangeboden van het nieuwe kerkelijke liedboek. De jaarlijkse daklozendag was een prachtig zonovergoten feest en ook ging het project van de twitterende daklozen (de @Straatvogels) onverdroten door. De filosofiegroep verwelkomde bijzondere gasten als ds. Hans Visser. Naast al deze en andere groepsactiviteiten werden veel mensen op straat en in de inloophuizen bezocht. Het afgelopen jaar had ook een andere kant. Driemaal was er een overlijden van één van de Straatklinkers. Dak- en thuislozen sterven vaak jong en begrafenissen zijn ook daarom ingrijpende gebeurtenissen.

Juridisch steunpunt. Het Juridisch Steunpunt voor dak- en thuislozen wil rechtshulp toegankelijker maken voor dak- en thuislozen. De problemen van deze groep in een stad als Amsterdam zijn omvangrijk en gecompliceerd, terwijl de dienstverlening van ambtenaren en hulpverleners niet altijd aansluit bij de leefwereld van dak- en thuislozen. Het Juridisch Steunpunt wil bijdragen aan een verbinding tussen deze domeinen. Het Juridisch Steunpunt had in 2013 een toename van 45% van het aantal rechtshulpverzoeken ten opzichte van 2012. In het verslagjaar deden 276 mensen een beroep op het Juridisch Steunpunt. Zij kregen advies of werden begeleid doorverwezen naar een advocaat uit het netwerk. Voor 91 mensen heeft het Juridisch Steunpunt zelf procedures gevoerd of juridische bijstand verleend. De meeste vragen en problemen lagen op het vlak van bijstand, het briefadres en opvang of huisvesting.

Mission House. “Waar woord en actie elkaar ontmoeten” is het motto van het Missonhouse. Ieder jaar komt een groep jongeren uit heel Europa een jaar lang vrijwilligerswerk doen in Amsterdam. Ze leven in dat jaar als een leefgemeenschap samen in het gebouw de Amstelrank. Het Missionhouse heeft in 2013 opnieuw voldoende subsidie vanuit het Europese Fonds voor vrijwilligers ontvangen en is –voor het eerst in haar geschiedenis- begonnen met een ‘full house’. Halverwege het jaar zijn er jammer genoeg twee vrijwilligers vertrokken. Er wordt sinds dit jaar ook een nieuwe invulling gegeven aan het programma met meer nadruk op persoonlijke vorming van de deelnemers. Er is een huisleider en een projectleider aangesteld voor dit project.

Wijkondersteuning. Er is een begin gemaakt met het plan voor een nieuwe manier van ondersteuning van de wijkdiaconieën in de vorm van de aanstelling van regionale opbouwwerkers. Joke Jongejan is in dit kader begonnen in Zuid, bij de Willem de Zwijgerkerk en de Oranjekerk. Zwanine Siedenburg werkte al vanuit de Nassaukerk in Oud-West en heeft een uitbreiding voor één dag in de week voor deze nieuwe aanpak. Komend jaar willen we deze plekken uitbreiden in Noord, Oost en Nieuw-West.

Dialoog. Joke Jongejan is naast haar werk als consulent ook nog steeds actief in het organiseren van dialoogbijeenkomsten. Het mede-organiseren van de herdenking van de afschaffing van de slavernij was hier ook onderdeel van. Stichting Dialoog in Actie waar zij eveneens voor werkt, heeft diverse activiteiten, zoals het ‘filosoferen met kinderen’ op scholen in Amsterdam.

Financiën. We voerden in de afgelopen jaren als diaconie een tamelijk defensief beleid op het gebied van financieel beheer en beleggingen. Ons streven om in ieder geval een vast bedrag van circa € 480.000 uit ons belegd vermogen aan te wenden voor diaconale activiteiten, kon echter ruimschoots gehaald worden, zonder in te moeten teren op het vermogen. Door een koerswinst van ca. 5% konden we het jaar afsluiten met een positief resultaat.

Vastgoed. Opnieuw is er veel geïnvesteerd in achterstallig onderhoud van panden en waren er meer indirecte kosten dan voorzien. Dit zal ook de komende paar jaar nog wel het geval zijn. Desalniettemin is de totale netto-opbrengst uit verhuur bevredigend. Ons streven blijft om stap voor stap een goed renderende vastgoedportefeuille op te bouwen, onrendabele panden af te stoten en de andere panden goed op peil te houden. Daarnaast zoeken we in het kader van ‘mission related’ investeringen, naar nieuw aan te kopen vastgoed. We kijken daarbij naast een redelijk rendement vooral ook of er sprake is van een kerkelijk-diaconale doelstelling van de organisatie die het vastgoed gaat huren.

Bestuurlijk. Het afscheid van August den Hollander als voorzitter werd in maart gevierd op een extra Collegevergadering met vele genodigden. Bijzonder element was de oprichting van het A.A. den Hollander fonds waaruit tweejaarlijks een bedrag wordt geschonken, bestemd voor het uitdragen van het diaconale gedachtegoed. Wim van 't Veer neemt voorlopig de functie van voorzitter van het moderamen waar. Voorts zijn we blij met de uitbreiding van het moderamen met Else de Wit en de vervulling van de functie van penningmeester en secretaris in de personen van Marc Francke en Cees de Soet. De nieuwe manier van vergaderen door aan te sluiten bij de kerngroepen van de Algemene Kerkenraad lijkt een goed model voor meer verbinding met de andere kerngroepen, met name ook door de combinatie met een meer inhoudelijke agenda voor deze vergaderingen.

Personeel. We namen in 2013 afscheid van Manuel Singson, die als Pantarmedewerker in het Wereldhuis werkzaam was, en we konden Dorenda Fokker verwelkomen voor het project Recht in Zicht. De teambijeenkomsten die we 4 maal organiseerden dit afgelopen jaar, stonden in het teken van het thema 'grenzen stellen'. Hoe ga je om met situaties waarin je 'nee' moet zeggen tegen hulpvragers, tegen collega's tegen leidinggevers of andere instanties? Hoe zorgen we met elkaar voor een veilige situatie op het werk en in de onderlinge relaties? Welke gedragscodes hanteren we met elkaar hierin?

Overige zaken.

- We hebben in 2013 de Amstelhoven BV opgericht voor de exploitatie van de horeca gelegenheid Hoftuin en de overige zalen op het Amstelhoventerrein. De diaconie is 100% aandeelhouder en Matthias de Vries is de eerste directeur van de BV.
- Er is meegewerkt aan de opstart van het Parents house op IJburg door bestuurlijk te participeren. Ook is een klein opstartbedrag ter beschikking gesteld. Het Parents house is van start gegaan met drie bewoners. Het ziet er naar uit dat volgend jaar een tweede Parents house geopend zal worden.
- Schrijfcclub Kantlijn is, na meer dan 10 jaar onder de hoede van de diaconie gestaan te hebben, eind 2013 verzelfstandigd en gaat met ingang van 1 januari 2014 voorlopig door onder de vlag van St. Samen Wonen Samen Leven.
- Verschillende diaconieën uit het land kwamen op bezoek in ons centrum, waaronder een groep uit Antwerpen, die een diaconale excursie kregen aangeboden. Ook is i.s.m. het kerkelijk bureau een uitgebreid dagprogramma georganiseerd voor synodeleden en de dienstenorganisatie van de PKN over de ontwikkelingen in de kerk in Amsterdam.
- De inventarisatie van het landelijk fondsenoverleg 'maatschappelijke investeringen van vermogensfondsen in Amsterdam', waar de diaconie mede-initiatiefnemer van was, heeft een mooi boekje opgeleverd. In augustus heeft een gesprek hierover plaats gevonden met de burgemeester en er is een convenant opgesteld voor een regulier overleg tussen de gemeentelijke overheid en de participerende vermogensfondsen.
- We zijn betrokken bij de start van het 'Loket Levensvragen' en bij het project 'Wijs met Grijs'/de ouderenadviseur van de PKA.
- Er is een mini-symposium geweest over de voortgang/voortzetting van het project 'maatschappelijke stages' waar we met de PKA in participeren.
- Er is een begin gemaakt met een nieuw project voor 'social traineeships' waardoor jonge ondernemende mensen die van de universiteit of het HBO komen, een kans krijgen om in een half jaar een sociale onderneming op te zetten.

protestantse diaconie

- Activiteiten op Amstelhoven: Er zijn op de zolder van Van Limmikhof diverse activiteiten ontwikkeld, waaronder 'Zoldergasten' - muzikale avonden met bezinning. We waren samen gastheer voor de Interculturele Bijbelconferentie, met gasten uit de hele wereld die samen bijbelverhalen bespraken, in samenwerking met de VU. Half april organiseerden we op zolder een kleine conferentie over verschillende vormen van buurtgericht christenzijn. Amnesty International hield een campagne op en rond Amstelhoven tijdens het bezoek van president Poetin. Enkele weken lang waren we weer gastheer voor Happietaria, restaurant voor het goede doel. De kerkennacht kreeg op Amstelhoven de invulling van een compleet programma met diverse optredens van muziekbands, theater, kunstenaars, en burennetwerk; er kwamen ca. 250 bezoekers op af. Ook dit jaar organiseerde de Diaconie samen met de Catholic Worker de Allerzielen herdenking aan de Amstel, met aandacht voor omgekomen vluchtelingen aan de buitengrenzen van Europa. Op 11 november was een symposium over het justitiepastaat dat samen met St. Exodus werd georganiseerd. Meer dan 100 mensen richtten zich op de vraag hoe ex-gedetineerden beter begeleid en opgevangen kunnen worden bij hun terugkeer in de maatschappij. Op 22 november vond de landelijke netwerkdag van DAK (platform voor inloophuizen en straatpastores) plaats op de zolder, waarbij buurtgericht werken centraal stond, met werkbezoeken aan verschillende kerkelijke initiatieven in Amsterdam. Het Theologisch Café heeft 5x bijeenkomsten op het terrein georganiseerd. Er is een conferentie georganiseerd samen met de organisaties 'Green Wish' en het 'Idealenkompas' om mensen met goede ideeën op weg te helpen hun projecten te realiseren.

Paul van Oosten
algemeen secretaris Protestantse Diaconie

Balans per 31 december 2013

Activa	31-dec-13	31-dec-12
<i>(in euro's)</i>		
Panden		
Panden Amstelhoven	1.523.796	945.767
Beleggingen		
Overige percelen	705.705	757.602
Leningen in kader van doelstellingen	2.138	5.093
Effecten	17.353.926	17.264.119
Diversen	1	1
	18.061.770	18.026.815
Deelnemingen	1	0
	1	0
Vorderingen op korte termijn		
Overlopende rente	76.931	84.436
Overige vorderingen en vooruitbetaalde posten	152.169	130.602
	229.100	215.038
Geldmiddelen	441.477	325.444
	20.256.144	19.513.064

Passiva	31-dec-13	31-dec-12
<i>(in euro's)</i>		
Eigen vermogen	18.177.467	18.254.613
Bestemmingsreserve		
Diverse fondsen c.q. voor uitkering beschikbare saldi	319.207	22.426
Egalisatiereserve	422.405	0
Voorzieningen		
Onderhouds- en vernieuwingskosten	524.080	349.861
Schulden op korte termijn		
Crediteuren	157.928	152.206
Nog te betalen kosten	333.367	463.122
Vooruitontvangen bedragen	321.689	270.836
	812.984	886.164
	20.256.144	19.513.064

Rekening van Baten en Lasten 2013

Baten	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
Interest, dividenden	477.549	480.000	408.229
Exploitatie Panden	623.052	637.000	565.025
Collecten	78.168	75.000	69.354
Participatie fondsen/derden	755.021	488.000	444.558
Totaal baten	1.933.790	1.680.000	1.487.166
Lasten	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
Activiteiten wijkraden	97.492	98.000	90.667
Uitkeringen en handreikingen	36.388	35.000	64.964
Diaconale projecten	1.146.726	855.000	733.592
Diaconale activiteiten	1.280.606	988.000	889.223
Diaconaal bureau	352.148	341.000	343.691
Publiciteit	24.117	45.000	22.329
Overige bijdragen	74.195	70.000	90.930
Bijdragen	98.312	115.000	113.259
Algemene kosten	129.870	109.000	137.745
Beheerskosten	129.870	109.000	137.745
Amstelhoven renovatiekosten	150.000	150.000	325.026
Verbouwing panden Amstelhoven	150.000	150.000	325.026
Totaal lasten	2.010.936	1.703.000	1.808.944
Nadelig saldo uit hoofde van normale activiteiten	77.146-	23.000-	321.778-
Koerswinst / verlies beleggingen	422.405	0	761.659